

The Relationship between Perceived Parenting Styles and Fear of Being Single: The Mediating Role of Dependency and Undeveloped Self Schemas

Mahtab Babaecian¹, Somayeh Shahmoradi^{2*}, Zahra Naghsh³

1. Department of Educational Psychology and Counseling, Faculty of Psychology and Educational Sciences, University of Tehran, Tehran, Iran. Email: mahtab.babaecian.k@ut.ac.ir
2. Corresponding Author, Department of Educational Psychology and Counseling, Faculty of Psychology and Educational Sciences, University of Tehran, Tehran, Iran. Email: s.shaahmoradii@ut.ac.ir
3. Department of Educational Psychology and Counseling, Faculty of Psychology and Educational Sciences, University of Tehran, Tehran, Iran. Email: z.naghsh@ut.ac.ir

ARTICLE INFO

Article type:
Research Article

Article History:
Received: 10 Jul 2023
Revised: 29 Sep 2023
Accepted: 13 Dec 2023
Published Online: 11 May 2024

Keywords:
Dependence, Fear of Being Single, Parenting, Schema, Undeveloped Self.

ABSTRACT

The aim of the present study was to investigate the relationship between perceived parenting styles and the anxiety of being single, with dependency schemas and undeveloped self serving as mediators. The employed research method was applied and descriptive correlation. The statistical population comprised all Tehran University students enrolled for the 2020-2021 academic year; it totaled 50,000 individuals (2970 women and 2030 men). From this population, 334 were selected using the accessible sampling method: 242 women and 92 men. Perception of Parents Questionnaire (POPS), Fear of Singleness Scale (FOBSS) and Young Schema Short Form (YSQ-SF) were utilized in the research. The data were analyzed utilizing descriptive and inferential statistics methods. In order to assess the proposed model, skewness and kurtosis and path analysis methods were used to ascertain the data's normality. Utilizing SPSS version 26 and AMOS version 23, the data were analyzed. A significant relationship was observed between the perception of parents' parenting styles and both undeveloped self and dependency schemas, as well as between the aforementioned schemas and fear of being single, according to the findings. Both the direct and indirect perceptions of the mother's parenting style and the father's parenting style through dependency schemas and an undeveloped self were negatively associated with dread of being single. The proposed model of the relationship between perceived parenting styles and dread of being single, mediated by dependency schemas and undeveloped self, is consistent with the findings of the study. These results have the potential to greatly influence children's critical decision-making processes by discouraging the adoption of inappropriate parental techniques.

Cite this article: Babaecian, M., Shahmoradi, S., & Naghsh, Z. (2024). The Relationship between Perceived Parenting Styles and Fear of Being Single: The Mediating Role of Dependency and Undeveloped Self Schemas. *Journal of Applied Psychological Research*, 15(1), 169-188. doi: 10.22059/japr.2024.362065.644674.

Publisher: University of Tehran Press
DOI: <https://doi.org/10.22059/japr.2024.362065.644674>

© The Author(s).

رابطه سبک های فرزندپروری ادراک شده و ترس از تجرد: نقش واسطه های طرحواره های وابستگی و خویشتن تحول نیافته

مهتاب بابائیان^۱، سمیه شاهمرادی^{۲*}، زهرا نقش^۳

۱. کارشناسی ارشد مشاوره خانواده، گروه روان شناسی تربیتی و مشاوره، دانشکده روان شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران، تهران، ایران. رایانامه: mahtab.babaeian.k@ut.ac.ir
۲. نویسنده مسئول، استادیار، گروه روان شناسی تربیتی و مشاوره، دانشکده روان شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران، تهران، ایران. رایانامه: s.shahmoradii@ut.ac.ir
۳. دانشیار، گروه روانشناسی تربیتی و مشاوره، دانشکده روان شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران، تهران، ایران. رایانامه: z.naghs@ut.ac.ir

چکیده

اطلاعات مقاله

پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه بین سبک های فرزندپروری ادراک شده و ترس از تجرد با میانجی گری طرحواره های وابستگی و خویشتن تحول نیافته انجام شد. روش پژوهش، کاربردی و از نوع توصیفی-همبستگی بود. جامعه آماری، کلیه دانشجویان دانشگاه تهران در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹، شامل ۵۰,۰۰۰ نفر (۲۹۷۰ نفر زن و ۲۰۳۰ نفر مرد) بود که از میان آن ها ۳۳۴ نفر (۲۴۲ نفر زن و ۹۲ نفر مرد) به روش نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند. ابزارهای پژوهش شامل پرسشنامه ادراک از والدین (POPS)، مقیاس ترس از تجرد (FOBSS) و فرم کوتاه طرحواره یانگ (YSQ-SF) بودند. داده ها با استفاده از روش های آمار توصیفی و استنباطی و روش تحلیل مسیر، برای ارزیابی مدل پیشنهادی، به وسیله نرم افزارهای SPSS نسخه ۲۶ و AMOS نسخه ۲۳ تحلیل شدند. مطابق یافته ها، میان ادراک از سبک های فرزندپروری پدر و مادر با طرحواره های وابستگی و خویشتن تحول نیافته و همچنین بین این طرحواره ها و ترس از تجرد، رابطه معنادار وجود دارد. ادراک از سبک فرزندپروری پدر، به صورت غیرمستقیم و از طریق طرحواره های وابستگی و خویشتن تحول نیافته و ادراک از سبک فرزندپروری مادر به صورت مستقیم با ترس از تجرد رابطه منفی دارد. براساس نتایج پژوهش، مدل پیشنهادی رابطه سبک های فرزندپروری ادراک شده و ترس از تجرد با میانجی گری طرحواره های وابستگی و خویشتن تحول نیافته از برآزش مطلوبی برخوردار است. این نتایج می تواند با پیشگیری از به کارگیری شیوه های فرزندپروری نادرست، نقش مهمی در تصمیماتی که فرزندان در زندگی آینده خود می گیرند، داشته باشد.

نوع مقاله:

پژوهشی

تاریخ های مقاله:

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۴/۱۹

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۰۷/۰۷

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۹/۲۲

تاریخ انتشار: ۱۴۰۳/۰۲/۲۲

کلیدواژه ها:

ترس از تجرد، خویشتن تحول نیافته، طرحواره، فرزندپروری، وابستگی.

استناد: بابائیان، م، شاهمرادی، س، و نقش، ز. (۱۴۰۳). رابطه سبک های فرزندپروری ادراک شده با ترس از تجرد: نقش واسطه ای طرحواره های وابستگی و خویشتن تحول نیافته.

فصل نامه پژوهش های کاربردی روانشناختی، ۱۵ (۱)، ۱۶۹-۱۸۸. doi: 10.22059/japr.2024.362065.644674

ناشر: انتشارات دانشگاه تهران

DOI: <https://doi.org/10.22059/japr.2024.362065.644674>

© نویسندگان.

۱. مقدمه

انتخاب همسر یکی از جدی‌ترین تصمیماتی است که هر فرد در زندگی خود می‌گیرد (راثو،^۱ ۲۰۱۷). امروزه برای بیشتر افراد در جوامع گوناگون، فرایند انتخاب همسر عملی مهم و دشوار است (رستمی و قرلسفلو، ۱۳۹۷). دگرگونی‌های اخیر جوامع فعلی، به ایجاد تحولاتی در سن ازدواج منجر شده که سبب افزایش تعداد افراد مجرد شده است. این در حالی است که از یک‌سو اغلب جوامع، بودن در یک رابطه عاطفی و متعهدانه را بر مجردبودن ارجح می‌دانند و از سوی دیگر پیشرفت شرایط آموزشی به افزایش گرایش به تجرد منجر شده است؛ زیرا زمانی که فرد در بستر آموزش و تحصیل قرار می‌گیرد، نقش‌هایی متفاوت با نقش همسری به عهده می‌گیرد. همچنین از طریق کسب منابع اطلاعاتی جدید، در معرض تغییر الگوهای نگرشی و رفتاری قرار می‌گیرد (هادن، آگنیو و تان،^۲ ۲۰۱۸). این دوگانگی برای بعضی از افراد نامطلوب است و منجر به تجربه ترس از تجرد^۳ می‌شود (دربا و همکاران، ۱۳۹۹).

اسپیلمان و همکاران^۴ (۲۰۱۳) در تعریف ترس از تجرد به پریشانی، نگرانی و اضطراب درمورد تجربه فعلی یا آینده مبنی بر نبود یک شریک عاشقانه اشاره کرده‌اند. آن‌ها معتقدند ترس از تجرد متأثر از متغیرهای مختلفی نظیر ویژگی‌های شخصیتی، نیاز به تعلق، سبک‌های دلبستگی^۵ و احساس تنهایی است. همچنین بعضی از متغیرهای دموگرافیک با ترس از تجرد رابطه دارند. برخی از این عوامل شامل جنسیت (فونیسکا و همکاران،^۶ ۲۰۱۷)، سن (غفاریان مبهوت، ۱۳۹۷) و وضعیت اقتصادی (شهانواز و اعظم زاده، ۱۳۹۷)، هستند. به اعتقاد ژول و همکاران^۷ (۲۰۱۸) افراد مجرد ممکن است به‌علت ترس از تنهایی و همچنین فشارهای اجتماعی به ماندن در روابط بی‌کیفیت و فاقد جذابیت رضایت دهند. راثو (۲۰۱۷) نیز معتقد است گاهی افراد به‌علت فرار از یک وضعیت ناخوشایند و نامطلوب مایل به ازدواج می‌شوند. در همین راستا، حسینی و ایزدی (۱۳۹۵) نشان دادند زنان مجرد در سنین بالا درعین حال که از احساس رهایی و آزادی‌های ناشی از تجرد لذت می‌برند، به‌علت داشتن احساس تنهایی، دیگران را تشویق به ازدواج می‌کنند. به‌نظر می‌رسد مجردماندن با افسردگی و حساسیت بین‌فردی مرتبط است (آدامزیک،^۸ ۲۰۱۹). تحقیقات تنهای رشوانلو، جامی و کیمیایی (۱۳۹۹) نشان داده است میان ترس از تجرد با طرحواره انزوای اجتماعی، نیاز به تعلق و فشار روانی، رابطه مثبت و بین متغیر مذکور با رضایت از وضعیت رابطه و رضایت از زندگی رابطه منفی وجود دارد. این در حالی است که افراد متأهل از سلامت روان بیشتری برخوردارند (اختیاری، حاجی حسینی و رئیسی، ۱۴۰۰).

وقتی سخن از روابط میان‌فردی، خصوصاً روابط صمیمی می‌شود، مفهوم طرحواره‌های^۹ اولیه به ذهن خطور می‌کند. یانگ^{۱۰} (۲۰۰۳) برای بیان تأثیر محیط اولیه رشد بر شرایط زندگی فرد در آینده از عنوان طرحواره‌های اولیه استفاده کرد. مطابق تعریف، طرحواره‌های ناسازگار اولیه^{۱۱} قالب‌های ذهنی هستند که رفتار، احساس، عقاید اساسی و دیدگاه شخص به خود و جهان را تعیین می‌کنند (احمدی و برجلی، ۲۰۱۴). این طرحواره‌ها بر تمایلات روانی-شناختی یعنی مجموعه رفتارها، افکار و نگرش‌های افراد در روابط صمیمانه تأثیر می‌گذارند (کوروک^{۱۲}، ۲۰۱۷). ازدواج در مقایسه با دیگر روابط انسانی، محدوده گسترده‌تری دارد و دربرگیرنده جنبه‌های عاطفی، زیستی، روانی، اقتصادی و اجتماعی است. از این‌رو طرحواره‌های ناسازگار اولیه به‌مثابه سازه‌های روانی و عاطفی می‌توانند در ارتباط با میل به ازدواج مورد توجه قرار گیرند (جهانبخشی و کلانترکوشه، ۲۰۱۲). یانگ (۲۰۰۳) پنج حوزه اصلی را در راستای تشکیل طرحواره‌های اولیه مشخص می‌کند که شامل جدایی و طرد^{۱۳}، خودگردانی و عملکرد مختل^۱،

1. Rao

2. Hadden, Agnew, & Tan

3. fear of being single

4. Spielmann et al.

5. Attachment styles

6. Fonseca et al.

7. Joel et al.

8. Adamczyk

9. Schema

10. Young

11. early maladaptive schemas

12. Koruk

13. Disconnection and rejection

محدودیت‌های مختل^۲، دیگرجهت‌مندی^۳ و گوش‌به‌زنگی افراطی و بازداری^۴ است. در حوزه دوم، یعنی خودگردانی و عملکرد مختل، توقعات فرد از خود و محیط با توانایی‌های او برای استقلال یا درست انجام‌دادن مسئولیت‌ها ادغام می‌شود (رافائلی، برنستاین و یانگ^۵، ۲۰۱۴). طرحواره‌های این حوزه موجب ناتوانی در مسئولیت‌پذیری و افزایش احساس درماندگی، بی‌لیاقتی و پوچی در فرد می‌شوند. طرحواره وابستگی^۶ یکی از طرحواره‌های حوزه خودگردانی و عملکرد مختل است. افرادی که این طرحواره را دارند معتقدند بدون یاری دیگران، قادر به انجام مسئولیت‌های روزانه خود نیستند. آن‌ها این حالت را معمولاً به شکل درماندگی شدید و منفعل بودن تجربه می‌کنند (یانگ و همکاران، ۱۳۸۶). خود تحول‌نیافته^۷ نیز یکی دیگر از طرحواره‌های همین حوزه است. در این طرحواره، رابطه عاطفی شدید و صمیمیت بیش‌ازاندازه با یکی از افراد اصلی زندگی، هویت شخصی و رشد اجتماعی فرد را با مشکل مواجه می‌کند. یانگ (۲۰۰۳) معتقد است زندگی و شادی افراد گرفتار، به حمایت دیگران گره خورده است. تیم^۸ (۲۰۱۰) دریافت افراد در جهت فعال‌سازی طرحواره‌هایشان به کسانی گرایش پیدا می‌کنند که طرحواره‌هایی شبیه به خودشان داشته باشند. پژوهش دلیر فردوئی و احمدی (۱۳۹۸) نیز نقش میانجی روان‌بنه‌های ناسازگار اولیه را در رابطه میان دلبستگی و احساس تنهایی تأیید کرد.

یکی از عوامل مؤثر بر تشکیل طرحواره‌های ناسازگار اولیه، سبک‌های فرزندپروری^۹ والدین است (استینبرگ و دارلینگ^{۱۰}، ۲۰۱۷). سبک‌های فرزندپروری می‌تواند تا حدودی طرحواره‌های ناسازگار اولیه را پیش‌بینی کند (چهارراهی و همکاران، ۱۴۰۰). نظریات فرزندپروری در دو دسته جای می‌گیرند: در دسته اول به ابعاد فرزندپروری و در دسته دوم به تیپ‌های فرزندپروری پرداخته می‌شود. ابعاد فرزندپروری شامل رفتارهایی نظیر صمیمی و پذیرا بودن، مجازات‌گری، محدود کردن یا آزاد گذاشتن است، اما نظریه‌هایی که به تیپ‌ها می‌پردازند، انواع فرزندپروری را مجموعه‌ای از ابعاد می‌دانند (یکتاپرست، اسعدی و رحیمی، ۱۳۹۹). بامریند^{۱۱} (۱۹۷۱) سه سبک فرزندپروری مقتدرانه، سهل‌گیرانه و مستبدانه را معرفی کرد. در ادامه مک‌کوبی و مارتین^{۱۲} (۱۹۸۳) سبک مسامحه‌کارانه^{۱۳} (بی‌اعتنا) را به سه سبک مذکور اضافه کردند و سبک‌های فرزندپروری را براساس دو بعد پاسخ‌دهی^{۱۴} (پذیرا بودن) و تقاضا^{۱۵} (کنترل) توضیح دادند. به این ترتیب در سبک فرزندپروری مقتدرانه والدین کنترل‌کننده و پاسخگو، در سبک مستبدانه والدین کنترل‌کننده و غیرپاسخگو و در سبک سهل‌گیرانه والدین پاسخگو و غیرکنترل‌کننده هستند.

شات، ماد و مک و لاچلان^{۱۶} (۲۰۱۹) دریافتند سبک‌های فرزندپروری والدین با طرحواره‌های ناسازگار اولیه ارتباط دارد. در این میان به‌طور خاص، طرحواره‌های حوزه خودگردانی و عملکرد مختل با شیوه فرزندپروری مقتدرانه رابطه دارند (رفاهی و طاهری، ۱۳۹۸). باج، لاکوود و یانگ^{۱۷} (۲۰۱۸) نیز به رابطه سبک فرزندپروری مستبدانه با طرحواره خویشتن تحول‌نیافته/گرفتار پی بردند. پژوهش صالحی و همکاران (۱۳۹۵) نیز نشان داد سبک‌های فرزندپروری ادراک‌شده زوجین بر میزان صمیمیت زناشویی اثرگذار است.

تأکید بیشتر بر فردیت در فرهنگ جوامع کنونی و آسیب‌پذیرتر شدن افراد در برابر تنهایی، اهمیت توجه به مسئله تجرد را بیشتر می‌کند. پژوهش‌ها مؤید تأثیر عمیق سبک‌های فرزندپروری والدین بر ایجاد طرحواره‌های ناسازگار است (گیسون و

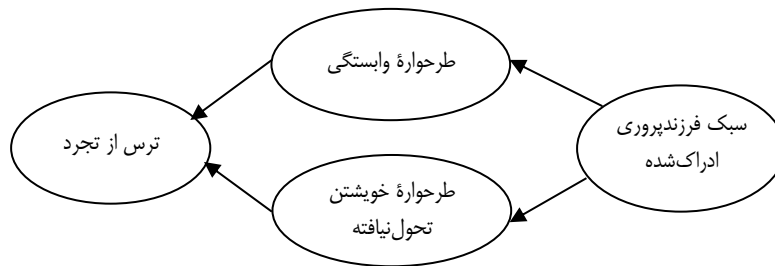
1. impaired autonomy and performance
2. impaired limits
3. other-directedness
4. over vigilance and inhibition
5. Rafaeli & Bernstein
6. dependence schema
7. undeveloped self
8. Thimm
9. parenting styles
10. Darling & Steinberg
11. Baumrind
12. Maccoby & Martin
13. permissive parenting style
14. responsiveness
15. demandingness
16. Shute, Maud, & McLachlan
17. Bach & Lockwood

فرانسیس^۱، (۲۰۱۹). مسیک^۲ (۲۰۲۱) نتیجه گرفت فرزندپروری منفی با طرحواره‌ها رابطه مثبت دارد و سبک‌های والدینی و خلق‌وخو می‌توانند بیش از ۵۹ درصد از واریانس طرحواره را توضیح دهند. از طرفی طرحواره‌های ناسازگار در حوزه مسائل ارتباطی از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند. تحقیقات استیلز^۳ (۲۰۱۴) و کلیفتون^۴ (۱۹۹۵) که درخصوص ارتباط روان‌بنه‌های ناکارآمد اولیه و صمیمیت در روابط عاشقانه انجام شده، گواه اهمیت این طرحواره‌ها در مسائل ارتباطی است.

با توجه به مبانی نظری و این نکته که مهم‌ترین بستر ارتباطی فرد در طول زندگی، رابطه او با همسر یا شریک زندگی اش است (برشید و ریگان^۵، ۲۰۱۶)، پرداختن به مسئله ازدواج و تجرد ضروری به نظر می‌رسد. با این حال از یک طرف به علت گستردگی بیشتر پژوهش‌ها در حوزه ازدواج و محدودبودن ادبیات مربوط به سازه ترس از تجرد و از طرف دیگر به علت تأثیر سبک‌های فرزندپروری پدر و مادر در ایجاد طرحواره‌ها و همچنین نقش طرحواره‌ها در شکل‌گیری نگرش‌ها به مفاهیم تعلق، صمیمیت و به‌طور کلی سازه‌های مربوط به رابطه، پژوهش حاضر به دنبال فهم این مسئله است که آیا سبک‌های فرزندپروری پدر و مادر می‌تواند با میانجی‌گری طرحواره‌های وابستگی و خویشتن تحول‌نیافته با تجربه ترس از تجرد ارتباط داشته باشند.

سؤال پژوهش به این صورت است: آیا مدل سبک‌های فرزندپروری ادراک‌شده با ترس از تجرد با میانجی‌گری طرحواره‌های وابستگی و خویشتن تحول‌نیافته از برازش مطلوب برخوردار است؟

فرضیه پژوهش آن است که میان سبک فرزندپروری والدین با طرحواره‌های وابستگی و خویشتن تحول‌نیافته از یک طرف و از طرف دیگر میان طرحواره‌های مذکور با ترس از تجرد رابطه وجود دارد. همچنین سبک فرزندپروری والدین از طریق طرحواره‌های وابستگی و خویشتن تحول‌نیافته با ترس از تجرد، رابطه غیرمستقیم دارد.

شکل ۱. مدل مفهومی رابطه سبک‌های فرزندپروری ادراک‌شده و ترس از تجرد: نقش واسطه‌ای طرحواره‌های وابستگی و خویشتن تحول‌نیافته

۲. روش

۲-۱. جامعه، نمونه و روش اجرا

پژوهش حاضر، توصیفی از نوع همبستگی است که از طریق تحلیل مسیر انجام شده است و به دلیل هدف مورد بررسی و اطلاعاتی که از وجه نظری آن به دست می‌آید، کاربردی است. جامعه آماری پژوهش شامل دانشجویان دانشگاه تهران است که در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ در سه مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری مشغول به تحصیل بودند. تعداد آن‌ها با توجه به آمار معاونت دانشجویی دانشگاه تهران، ۵۰,۰۰۰ نفر بود. در پژوهش حاضر از روش نمونه‌گیری در دسترس استفاده شد. در خصوص تعیین حجم نمونه، از ملاحظات استیونس^۶ برای پژوهش‌های مدل‌یابی استفاده شد. از نظر او حداقل نسبت حجم نمونه برای هر پارامتر برآوردشده پنج نفر است؛ نسبت ۱۰ به ۱ مناسب‌تر و ۱۵ به ۱ مطلوب دانسته می‌شود (هومن، ۱۳۹۳). در پژوهش حاضر حدود ۲۰ پارامتر برآورد شد؛ بنابراین با استفاده از قاعده ۱۵ به ۱، نمونه‌ای با ۳۰۰ شرکت‌کننده کافی است. با در نظر گرفتن ریزش نمونه، ۳۸۰ پرسشنامه توزیع شد که از این تعداد، ۳۳۴ پرسشنامه قابل استفاده بود. پس از مشخص شدن شرکت‌کنندگان، طراحی پرسشنامه‌های آنلاین و انجام هماهنگی‌های ضروری، پرسشنامه‌ها توزیع شدند. به این صورت که ابتدا کانال‌ها و

1. Gibson & Francis
2. Macik
3. Stiles
4. Clifton
5. Berscheid & Regan
6. Stevens

گروه‌های مجازی معتبر در دانشکده‌های دانشگاه تهران جست‌وجو و شناسایی شد و سپس لینک پرسشنامه به‌طور گسترده در آن‌ها قرار گرفت. همچنین توضیحاتی در مورد نحوه و زمان متوسط برای پاسخگویی به سؤالات (که میانگین بین بیست تا سی دقیقه بود) ارائه شد و شرکت‌کنندگان با در اختیار داشتن لینک پرسشنامه، به‌صورت داوطلبانه به آن پاسخ دادند. برای رعایت اصول اخلاقی، در شروع پرسشنامه، بر داوطلبانه بودن پاسخگویی تأکید شد و اطلاع داده شد که نیازی به نوشتن نام نیست. به شرکت‌کنندگان از محرمانه بودن داده‌ها و رعایت اصل رازداری اطمینان داده شد. آنان از این امر مطلع بودند که هر زمان مایل به ادامه فرایند پاسخ‌دهی به سؤالات نباشند می‌توانند از تکمیل پرسشنامه انصراف دهند.

ملاک‌های ورود به پژوهش شامل مجرد بودن، دانشجوی دانشگاه تهران بودن، خوداظهاری مبنی بر عدم دریافت تشخیص روان‌پزشکی و همکاری داوطلبانه برای پاسخ به سؤالات بود. ملاک‌های خروج نیز شامل متأهل بودن، دانشجوی دانشگاه تهران نبودن، داشتن تشخیص بیماری روان‌پزشکی و عدم تمایل به همکاری در پژوهش بود.

۲-۲. ابزارهای پژوهش

۲-۲-۱. پرسشنامه ادراک از والدین^۱ (POPS)

برای سنجش ادراک از والدین، از نسخه کالج ۴۲ گویه‌ای پرسشنامه گرولینک، رایان و دسی^۲ (۱۹۹۱) استفاده شد. در فرم ۲۱ گویه‌ای مادر، سه مؤلفه حمایت از خودمختاری، درگیری و گرمی مادر و در فرم ۲۱ گویه‌ای پدر نیز سه مؤلفه حمایت از خودمختاری، درگیری و گرمی پدر سنجیده می‌شود.

سؤالات در هر دو فرم تکرار و براساس طیف لیکرت هفت‌درجه‌ای (از کاملاً نادرست=۱ تا کاملاً درست=۷) نمره‌گذاری می‌شوند. در مؤلفه‌های درگیری و گرمی پدر و مادر، نمرات ۶ تا ۴۲ و مؤلفه حمایت از خودمختاری پدر و مادر نمرات ۹ تا ۶۳ می‌گیرند. همچنین نمرات آیتم‌های ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۲۰، ۲۱، ۲۳، ۲۷، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۴۱ و ۴۲ معکوس می‌شوند. در پژوهش تنهای رشوانلو و طالع‌پسند (۱۳۹۷)، روایی و اعتبار این مقیاس مناسب ارزیابی شده و نشان داده شده است که با حذف دو سؤال می‌توان ساختار شش‌عاملی آن را تأیید کرد. در این پژوهش، برای خرده‌مقیاس‌ها ضریب آلفای ۰/۸۲ تا ۰/۹۳ و برای کل پرسشنامه ضریب آلفای ۰/۸۳ گزارش شد. صالحی و همکاران (۱۳۹۳) نیز نشان دادند فرم‌های پدر و مادر به‌طور مجزا از روایی مناسبی برخوردارند. ضرایب آلفای کرونباخ محاسبه شده در پژوهش گرولینک و همکاران (۱۹۹۱) پایایی پرسشنامه را ۰/۸۶ تا ۰/۷۹ ارزیابی کرده است. رابینز^۳ (۱۹۹۴) پایایی مقیاس‌های حمایت از خودمختاری مادر و پدر را به ترتیب ۰/۸۰ و ۰/۸۳ به‌دست آورد. ضرایب آلفای کرونباخ در پژوهش حاضر برای مقیاس مادر ۰/۹۵ و برای مقیاس پدر ۰/۹۶ به‌دست آمد.

۲-۲-۲. مقیاس ترس از مجرد^۴ (FOBSS)

این مقیاس را اسپیلمان و همکاران (۲۰۱۳) برای اندازه‌گیری ترس از مجرد، در قالب ۱۷ سؤال تهیه و تنظیم کردند. این مقیاس در طیف لیکرت پنج‌درجه‌ای از کاملاً غلط (۱) تا کاملاً درست (۵) نمره‌گذاری می‌شود. درجه‌بندی نمرات در سؤالات ۱۱، ۱۵ و ۱۶ به شکل معکوس است. نمرات این مقیاس در دامنه ۱۷ تا ۸۵ قرار دارد و اعداد بالاتر ترس بیشتر از مجرد بودن را نشان می‌دهد. بررسی تحلیل‌عاملی تأییدی بیانگر این است که مقیاس ترس از مجرد، ساختاری یک‌عاملی دارد (تنهای رشوانلو و همکاران، ۱۳۹۹). روایی همگرایی این مقیاس در پژوهش اولیه، مطلوب گزارش شده و میزان آلفای کرونباخ از ۰/۷۵ تا ۰/۸۷ متغیر بوده است (اسپیلمان و همکاران، ۲۰۱۳). در پژوهش تنهای رشوانلو، جامی و کیمیایی (۱۳۹۹) نشان داده شد مقیاس ترس از مجرد، ساختاری یک‌عاملی دارد و واریانس تبیین‌شده آن ۶۴/۲۳ درصد است. روایی عاملی نیز در این پژوهش تأیید شد. به‌علاوه در پژوهش تنهای رشوانلو و همکاران (۱۳۹۹) ضرایب آلفای کرونباخ ۰/۸۲ و ۰/۸۸ و ضرایب دونیمه‌کردن ۰/۸۴ و ۰/۸۹ به‌دست آمد که نشان‌دهنده اعتبار مطلوب مقیاس است. در پژوهش حاضر نیز آلفای کرونباخ ۰/۸۹ گزارش شد.

1. Perception of Parenting Style (POPS)
2. Grolnick, Ryan, & Deci
3. Robbins
4. Fear of Being Single (FOBSS)

۲-۲-۳. پرسشنامه طرحواره یانگ-فرم کوتاه^۱ (SF-YSQ)

این پرسشنامه یک فرم ۷۵ گویه‌ای است که برای سنجش ۱۵ طرحواره ناسازگار اولیه توسط یانگ (۱۹۹۹) طراحی شده است. سؤالات روی طیف لیکرت شش‌درجه‌ای (کاملاً غلط=۱، تقریباً غلط=۲، بیشتر درست است تا غلط=۳، اندکی درست=۴، تقریباً درست=۵ و کاملاً درست=۶) تنظیم شده است. این مقیاس، طرحواره‌ها را در پنج حیطه بریدگی و طرد، خودگردانی و عملکرد مختل، محدودیت‌های مختل، دیگرجهت‌مندی و گوش‌به‌زنگی افراطی می‌سنجد. سؤالات ۳۱ تا ۳۵ مربوط به طرحواره وابستگی و سؤالات ۴۱ تا ۴۵ مربوط به طرحواره خویشتن تحول‌نیافته است. نمرات بالا نشان‌دهنده وجود طرحواره‌های ناسازگار اولیه است؛ به طوری که میانگین بالاتر از ۲/۵ برای هر خرده‌مقیاس، ناکارآمد بودن آن طرحواره را نشان می‌دهد. در پژوهش اسمیت و همکاران^۲ (۱۹۹۵)، پایایی از طریق آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۹۶ و برای خرده‌مقیاس‌ها بیشتر از ۰/۸۰ به دست آمد. این مقیاس در ایران در سال ۱۳۸۵ توسط آهی (۱۳۸۵) هنجاریابی شد و پایایی آن از طریق محاسبه ضریب آلفای کرونباخ در گروه زنان ۰/۹۷ و در گروه مردان ۰/۹۸ به دست آمد. آهی (۱۳۸۵) روایی بالای فرم کوتاه این مقیاس را نشان داد. صدوقی و همکاران (۱۳۸۷) نیز پایایی خرده‌مقیاس‌ها را بین ۰/۶۲ تا ۰/۰۹ و برای کل مقیاس ۰/۹۴ گزارش کردند. در پژوهش حاضر، ضرایب آلفای کرونباخ برای طرحواره وابستگی ۰/۷۲ و برای طرحواره خویشتن تحول‌نیافته ۰/۶۹ محاسبه شد.

۲-۳. روش تجزیه و تحلیل اطلاعات

تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از روش‌های آمار توصیفی و استنباطی مانند انحراف معیار، میانگین و ضریب همبستگی میان متغیرها انجام شد. پایایی ابزارها با روش محاسبه ضرایب آلفای کرونباخ بررسی شدند. برای بررسی نرمال بودن داده‌ها از آزمون‌های کجی و کشیدگی و برای ارزیابی مدل پیشنهادی از روش تحلیل مسیر استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها به وسیله نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۶ و نرم‌افزار AMOS نسخه ۲۳ انجام گرفت.

۳. یافته‌ها

۳-۱. توصیف جمعیت‌شناختی

داده‌های ۳۳۴ نفر تحلیل شد که از میان آن‌ها ۷۲/۵ درصد زن و ۲۷/۵ درصد مرد بودند و ۰/۹۷ درصد از آنان مجردان ازدواج‌نکرده و ۰/۰۲ درصد از آنان افراد طلاق‌گرفته بودند. ۵۱/۸ درصد از شرکت‌کنندگان در مقطع کارشناسی، ۴۱ درصد در مقطع کارشناسی ارشد و ۷/۲ درصد از آنان در مقطع دکتری تحصیل می‌کردند. در جدول ۱ شاخص‌های توصیف متغیرهای پژوهش گزارش شده است.

۳-۲. شاخص‌های توصیفی

جدول ۱. شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

سازه	مؤلفه	میانگین	انحراف معیار	کجی	کشیدگی
ترس از تجرد		۴۸/۳۱	۱۳/۲۸	۰/۱۱	-۰/۳۷
طرحواره وابستگی		۸/۶۴	۴/۵۸	۱/۵۰	۱/۶۲
طرحواره خویشتن تحول‌نیافته		۱۱/۳۱	۵/۳۰	۰/۸۰	-۰/۰۵
ادراک از سبک فرزندپروری مادر	مشارکت	۳۲/۰۳	۷/۱۸	-۰/۸۱	۰/۳۲
	گرمی	۳۱/۶۴	۸/۱۲	-۰/۸۷	۰/۳۸
	حمایت از خودمختاری	۴۴/۸۲	۱۲/۱۰	-۰/۶۴	-۰/۳۲
	نمره کل	۱۰۸/۵۰	۲۵/۷۸	-۰/۷۱	۰/۰۲
ادراک از سبک فرزندپروری پدر	مشارکت	۲۶/۹۱	۹/۲۴	-۰/۲۹	-۰/۷۷
	گرمی	۲۹/۳۱	۸/۵۹	-۰/۴۶	-۰/۵۵
	حمایت از خودمختاری	۴۰/۹۴	۱۲/۲۴	-۰/۳۵	-۰/۶۰
	نمره کل	۹۷/۱۷	۲۸/۷۸	-۰/۳۲	-۰/۷۲

1. Short Form of Young Schema Questionnaire (SF-YSQ)

2. Schmidt et al.

با توجه به یافته‌های قابل‌رؤیت در جدول ۱ و اینکه میزان کجی و کشیدگی‌ها در بازه ۱/۹۶ و ۱/۹۶- قرار دارد، متغیرهای پژوهش از توزیع نرمالی برخوردارند. به‌منظور بررسی روابط همبستگی میان متغیرها از روش گشتاوری پیرسون استفاده شد. در جدول ۲ ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش گزارش شده است.

۳-۳. همبستگی بین متغیرها

جدول ۲. ضرایب همبستگی متغیرهای پژوهش

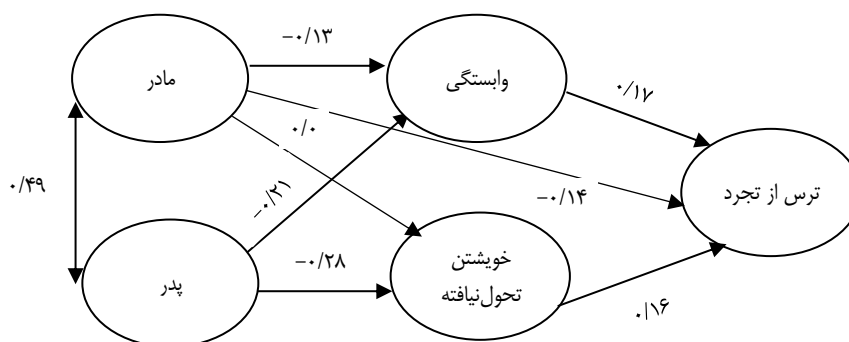
متغیرها	۱	۲	۳	۴	۵
۱. ترس از تجرد					
۲. طرحواره وابستگی	۰/۲۴**				
۳. طرحواره خویشتن تحول نیافته	۰/۲۴**	۰/۵۱**			
۴. ادراک از سبک فرزندپروری مادر	-۰/۱۹**	-۰/۲۲**	-۰/۱۳*		
۵. ادراک از سبک فرزندپروری پدر	-۰/۱۷**	-۰/۲۶**	-۰/۲۷**	۰/۴۹**	

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$

یافته‌های جدول ۲ نشان می‌دهد ادراک از سبک فرزندپروری مادر با طرحواره وابستگی رابطه منفی و معنادار دارد ($p < 0.01$); ادراک از سبک فرزندپروری مادر با طرحواره خویشتن تحول نیافته نیز دارای رابطه منفی و معنادار است ($p < 0.05$); به‌علاوه ادراک از سبک فرزندپروری پدر با طرحواره وابستگی ($r = -0.13$; $p < 0.01$) و خویشتن تحول نیافته ($r = -0.27$; $p < 0.01$) رابطه منفی و معنادار دارد. براین اساس فرضیه اول و دوم پژوهش (وجود رابطه میان سبک‌های فرزندپروری پدر و مادر با طرحواره وابستگی و خویشتن تحول نیافته) تأیید می‌شود. همچنین به‌علت وجود رابطه مثبت و معنادار طرحواره‌های وابستگی و خویشتن تحول نیافته با ترس از تجرد ($r = 0.24$; $p < 0.01$), فرضیه سوم پژوهش (رابطه میان طرحواره‌های وابستگی و خویشتن تحول نیافته با ترس از تجرد) نیز تأیید می‌شود.

۳-۴. تحلیل مسیر

در آزمون فرضیه چهارم و پنجم (رابطه غیرمستقیم سبک‌های فرزندپروری ادراک شده با ترس از تجرد از طریق طرحواره‌های وابستگی و خویشتن تحول نیافته) از روش آماری تحلیل مسیر استفاده شد تا بتوان ضرایب مسیر و شاخص‌های برازش را محاسبه و گزارش کرد. شکل ۲ مدل اولیه پژوهش را نشان می‌دهد.

شکل ۲. مدل اولیه پژوهش

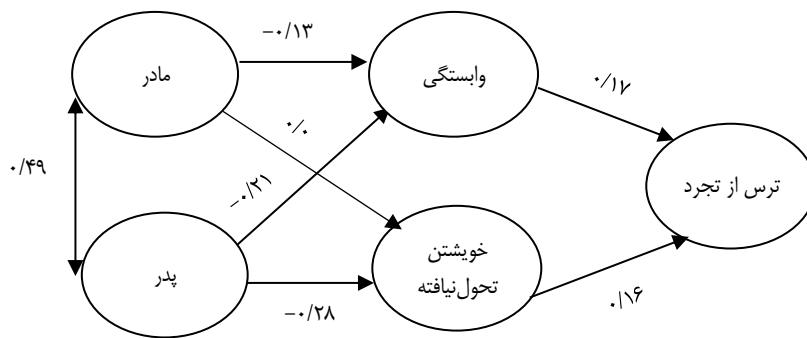
برای بررسی برازش مدل آزمون شده از سه دسته شاخص‌های برازش مطلق، تطبیقی و مقتصد استفاده شد. شاخص‌های جدول ۳ حاکی از برازش مطلوب مدل است.

جدول ۳. شاخص‌های برازش مدل اولیه و مدل اصلاح شده

نام شاخص	مدل اولیه	مدل اصلاح شده
نیکویی برازش (GFI)	۱	۰/۹۹
نیکویی برازش تعدیل یافته (AGFI)	۰/۹۹	۰/۹۴
شاخص برازش تطبیقی (CFI)	۱	۰/۹۹
شاخص برازش هنجار شده (NFI)	۰/۹۹	۰/۹۷
برازش افزایشی (IFI)	۱	۰/۹۸
مجذور خی دو بر درجه آزادی (CMIN/df)	۰/۳۵	۳/۵۵
ریشه میانگین مربعات خطای برآورد (RMSEA)	۰/۰۳	۰/۰۹

شاخص‌های جدول ۳ برای مدل اصلاح شده حاکی از برازش مطلوب مدل است. نمودار مدل اصلاح شده پژوهش را می‌توان در شکل ۳ مشاهده کرد.

شکل ۳. مدل اصلاح شده پژوهش

جدول ۴. اثرات مستقیم و ضرایب تبیین مدل مسیر پژوهش

مسیر	اثر مستقیم	سطح معنی داری	ضرایب تبیین
به روی ترس از تجرد از:			۰/۰۹۷
طرحواره وابستگی	۰/۱۳	۰/۴۹	
طرحواره خویشتن تحول نیافته	۰/۱۵	۰/۰۰۹	
سبک فرزندپروری پدر	۰/۰۰	-	
سبک فرزندپروری مادر	-۰/۱۴	۰/۰۴	
به روی طرحواره وابستگی از:			۰/۰۸۴
سبک فرزندپروری پدر	-۰/۲۰	۰/۰۰۲	
سبک فرزندپروری مادر	-۰/۱۲	۰/۰۶	
به روی طرحواره خویشتن تحول نیافته از:			۰/۰۷۵
سبک فرزندپروری پدر	-۰/۲۷	۰/۰۰۶	
سبک فرزندپروری مادر	۰/۰۰	۰/۹۷	

یافته‌های جدول ۴ نشان می‌دهد طرحواره خویشتن تحول نیافته ($\beta = 0.15; P < 0.01$) بر ترس از تجرد اثر مستقیم مثبت و سبک فرزندپروری مادر ($\beta = -0.14; P < 0.05$) روی ترس از تجرد اثر مستقیم و منفی داشته است. به علاوه سبک فرزندپروری پدر بر طرحواره وابستگی ($\beta = -0.20; P < 0.01$) و خویشتن تحول نیافته ($\beta = -0.27; P < 0.01$) اثر مستقیم و منفی دارد.

جدول ۵. اثرات غیرمستقیم و اثرات کل مدل مسیر پژوهش

مسیر	اثر غیرمستقیم	سطح معنی‌داری	اثر کل	سطح معنی‌داری
به روی ترس از تجرد از: طرحواره وابستگی	۰/۰۰	-	۰/۳۹	۰/۰۴
طرحواره خویشتن تحول نیافته	۰/۰۰	-	۰/۳۸	۰/۰۰۹
سبک فرزندپروری پدر	-۰/۰۷	۰/۰۰۲	-۰/۰۳	۰/۰۰۲
سبک فرزندپروری مادر	-۰/۱۷	۰/۳۳	-۰/۰۸	۰/۰۱
به روی طرحواره وابستگی از: سبک فرزندپروری پدر	۰/۰۰	-	-۰/۰۳	۰/۰۰۲
سبک فرزندپروری مادر	۰/۰۰	-	-۰/۰۲	۰/۰۶
به روی طرحواره خویشتن تحول نیافته از: سبک فرزندپروری پدر	۰/۰۰	-	-۰/۰۵	۰/۰۰۶
سبک فرزندپروری مادر	۰/۰۰	-	۰/۰۰۱	۰/۹۷

مقادیر جدول ۵ نشان می‌دهد سبک فرزندپروری پدر ($\beta = -0.07$; $P < 0.01$) بر ترس از تجرد اثر غیرمستقیم معنادار و منفی دارد که این یافته فرض چهارم پژوهش را تأیید می‌کند. فرضیه پنجم پژوهش تأیید نشد؛ زیرا تأثیر غیرمستقیم سبک فرزندپروری مادر بر روی ترس از تجرد معنادار نیست. نتایج آزمون مدل نشان داد طرحواره‌های وابستگی و خویشتن تحول نیافته در روابط بین سبک فرزندپروری پدر با ترس از تجرد نقش میانجی دارد.

۴. بحث و نتیجه‌گیری

نتایج پژوهش حاضر نشان داد بین ادراک از سبک‌های فرزندپروری پدر و مادر و طرحواره‌های وابستگی و خویشتن تحول نیافته، رابطه منفی و معنادار وجود دارد. به این معنا که هرچه ادراک فرد از مؤلفه‌های سبک‌های فرزندپروری والدین منفی‌تر باشد، طرحواره‌های وابستگی و خویشتن تحول نیافته بیشتری در او به وجود می‌آید. این نتایج با پژوهش‌های مسیک (۲۰۲۱)، گیسون و فرانسیس (۲۰۱۹)، باج، لاکوود و یانگ (۲۰۱۸)، ضعیف (۱۴۰۰) و رمضان پور (۱۴۰۰) مبنی بر وجود ارتباط میان سبک‌های فرزندپروری والدین با طرحواره‌های کودکان همسو است. پژوهش تونزه جانی و همکاران (۲۰۱۲) نیز نشان داد واکنش‌های خشن و کنترل افراطی والدین، ایجاد هویت مستقل و فردیت کودک را با مشکل مواجه می‌کند. تنهای رشوانلو و طالع پسند (۱۳۹۷) نیز به این نتیجه رسیدند که در افراد دارای عزت‌نفس بالا، درگیری پدر، حمایت از خودمختاری مادر/پدر و گرمی مادر/پدر در سطح بالاتری قرار دارد و برعکس، در افراد دارای عزت‌نفس پایین، ادراک از درگیری پدر، حمایت از خودمختاری و گرمی مادر/پدر در سطح پایین‌تری است.

در تبیین یافته اول و دوم پژوهش می‌توان گفت خانواده اولین کانونی است که فرد در آن قرار می‌گیرد و اعضای خانواده اولین کسانی هستند که کودک می‌تواند خود را در آینه آن‌ها بشناسد. کودک احساس ارزشمندی و تعلق خاطر را در سایه پاسخگویی و حمایت والدین می‌سازد و در صورتی که والدین، غفلت‌ورز یا پرخاشگر باشند، کودک احساس طرد و عدم تعلق می‌کند. روابط اولیه کودک با والدین به قدری مهم است که می‌توان گفت تأثیرپذیری فرد از سایر محیط‌ها، اغلب متأثر از فضای حاکم بر روابط او با والدین است. به همین دلیل نحوه ارتباط، نگرش‌ها و رفتارهای والدین یا مراقبان اولیه، تأثیر بسزایی در شکل‌گیری نگرش فرد به خود و دیگران، آسیب‌پذیری‌های شناختی، ویژگی‌های شخصیتی و به‌خصوص طرحواره‌های ناکارآمد اولیه او دارند. با اشاره به این امر که ریشه تحولی طرحواره‌های ناسازگار اولیه، تجارب ناگوار دوران کودکی است که موجب عدم ارضای نیازهای هیجانی فرد می‌شود، می‌توان تبیین دیگری برای این یافته ارائه داد. در این تبیین می‌توان هر دسته از نیازهای هیجانی را با هریک از مؤلفه‌های سبک‌های فرزندپروری مرتبط دانست و از این طریق به رابطه میان ارضانشدن نیازهای هیجانی و شکل‌گیری طرحواره‌های ناسازگار اولیه پی برد؛ به‌طور مثال، در مورد نیاز اول که همان دلبستگی ایمن به دیگران

است، نوجوانی که در خانواده‌ای سرد و غفلت‌ورز رشد یافته و والدین نسبت به او پذیرا نبوده‌اند یا به‌عکس، نوجوانی که والدین از او به شکلی افراطی حمایت می‌کرده‌اند، نمی‌توانند دلبستگی ایمن به والدین خود داشته باشند و به طرحواره‌های ناسازگار، خصوصاً طرحواره‌های حوزه خودگردانی و عملکرد مختل دچار می‌شوند. به‌طور کلی در خانواده‌هایی که والدین بر کودکان، کنترل سختی اعمال می‌کنند یا از کودک حمایت افراطی می‌کنند و به او در هیچ امری مسئولیت واگذار نمی‌کنند، احساس درماندگی و بی‌کفایتی در کودک به‌وجود می‌آید. بر اثر آن احساس ناتوانی و عجز در پذیرش مسئولیت در فرد ایجاد و مستعد وابستگی به دیگران می‌شود. این ویژگی‌ها در کودکان موجب شکل‌گیری طرحواره‌های وابستگی و خود تحول‌نیافته می‌شود.

یافته سوم این پژوهش دال بر رابطه مثبت و معنادار میان طرحواره وابستگی و خویشتن تحول‌نیافته با ترس از تجرد است. اسپیلمان و همکاران (۲۰۱۳) دریافتند ترس از تجرد، وابستگی بیشتر در روابط و احتمال کمتر برای شروع جدایی از یک رابطه کمتر رضایت‌بخش را پیش‌بینی می‌کند. پژوهش اسلاتر و فینکل^۱ (۲۰۰۹) نیز در همین راستا به این نتیجه رسید که در افرادی که ترس بیشتری از تجرد دارند، تقریباً هر رابطه‌ای ممکن است وابستگی و تعهد را تقویت کند. در پژوهش‌های رشوانلو، جامی و کیمیایی (۱۳۹۹) نیز میان ترس از مجردبودن با نیاز به تعلق و طرحواره انزوای اجتماعی، رابطه مثبت گزارش شد. به‌علاوه در تأیید فرض دوم مطالعه حاضر، پژوهش عباسی و همکاران (۱۳۹۸) نشان داد وجود طرحواره‌های ناکارآمد با پنداشته‌های ازدواج، از علل مهمی هستند که می‌توانند بر ارزش‌های ازدواج و میل و رغبت به ازدواج در جوانان تأثیرگذار باشند. از آنجا که مشخصه مهم طرحواره‌های وابستگی و خویشتن تحول‌نیافته از بین رفتن فردیت و عدم هویت مستقل است، می‌توان گرایش افراد به ایجاد و حفظ روابط عاشقانه و نگرانی آن‌ها را در خصوص عدم موفقیت در این امر درک کرد. در تأیید همین مسئله، شریعتمدار (۱۳۹۳) یکی از موارد مشکل‌ساز در حیطه ازدواج را ناتوانی در شکل‌دهی هویتی مستقل می‌داند.

این یافته را می‌توان با توجه به ویژگی‌های طرحواره‌های حوزه خودگردانی و عملکرد مختل و به‌طور خاص، طرحواره‌های وابستگی و خویشتن تحول‌نیافته تبیین کرد. طرحواره‌ها قالب‌های فراگیر و جامعی شامل خاطرات، احساسات جسمی، ادراکات و هیجان‌های مرتبط با خود و دیگران هستند که می‌توانند در روابط عاطفی نقش میانجی داشته باشند و در تعبیر و تفسیر رویدادها، تحریفاتی به‌وجود آورند. یکی از این تحریف‌ها اعتقاد فرد به نیازمندی شدید به دیگران و ناتوانی در مراقبت از خود است. طرحواره‌های وابستگی و خویشتن تحول‌نیافته سبب گرایش به نزدیکی بیش‌ازحد به یکی از افراد مهم زندگی به قیمت از دست دادن استقلال می‌شود. در نتیجه این طرحواره‌ها می‌توانند افرادی را که گرایش به وابستگی افراطی به دیگران دارند اما در رابطه صمیمانه و عاشقانه نیستند، دچار ترس و نگرانی زیاد کنند؛ زیرا فرد معتقد است بدون حضور یک دیگری مراقب، قادر به گذران زندگی نیست. از آنجا که در تعریف ترس از تجرد به این نکته اشاره شد که حتی افرادی نیز که در روابط عاشقانه هستند ممکن است این ترس را تجربه کنند، می‌توان گفت طرحواره‌های وابستگی و خویشتن تحول‌نیافته قادر به تقویت نگرانی در خصوص از دست رفتن رابطه عاشقانه کنونی نیز هستند؛ چرا که از دست رفتن رابطه برای آنان تداعی‌کننده این باور است که «من به تنهایی قادر به مراقبت از خود و معناداری به هویت خود نیستم». به‌طور کلی طرحواره‌های حوزه خودگردانی و عملکرد مختل موجب تقویت این باور در افراد می‌شود که تمایز از خانواده و تفکیک عقلانی و هیجانی و پرورش هویتی مستقل ممکن نیست و جدایی عاطفی از دیگری فاجعه‌آمیز و وحشتناک است.

یافته چهارم و پنجم پژوهش حاضر نشان داد ادراک از سبک فرزند‌پروری پدر به‌صورت غیرمستقیم و ادراک از سبک فرزند‌پروری مادر به‌صورت مستقیم با ترس از تجرد رابطه منفی دارند. به این معنا که ادراک منفی‌تر از سبک فرزند‌پروری پدر به میزان بیشتری طرحواره‌های وابستگی و خویشتن تحول‌نیافته را در فرد به‌وجود می‌آورد و از این طریق ترس از تجرد بیشتری را موجب می‌شود. همچنین ادراک منفی‌تر از سبک فرزند‌پروری مادر موجب ترس از تجرد بیشتر می‌شود. این یافته هم‌راستا با پژوهش‌های وانگ و زو^۲ (۲۰۱۹)، اسلیکر، پیکلزیمر، گزاک و فولر^۳ (۲۰۰۵) و دکووویچ و جانسن^۴ (۱۹۹۲) است که معتقدند

1. Slotter & Finkel
2. Wang, Li, & Zhu
3. Slicker, Picklesimer, Guzak, & Fuller
4. Dekovic & Janssens

وضعیت اجتماعی فرزندان از طریق سبک‌های فرزندپروری والدین آن‌ها قابل‌پیش‌بینی است. در پژوهش ابراهیمی و مهداد (۱۳۹۸) یکی از علل گرایش افراد به رابطه با جنس مخالف، ترس از مجرد معرفی شد و در همین راستا جو نامناسب خانوادگی، تعصبات شدید، محدودیت‌ها یا کاهش نظارت و کنترل بر فرزندان، از پیش‌بین‌های مهم خانوادگی در گرایش به دوستی قبل ازدواج دانسته شد. یافته چهارم که به‌طور خاص به معناداری نقش واسطه‌ای طرحواره‌های وابستگی و خویشتن تحول‌نیافته در رابطه میان سبک فرزندپروری پدر و ترس از مجرد می‌پردازد، همسو با نتایج پژوهش مرادی و فقیهی (۱۳۹۵) است که در آن، پیوند والدینی پدر سهمی بیش از پیوند والدینی مادر در پیش‌بینی طرحواره‌های ناسازگار اولیه دارد. بهزادی و کیان ارثی (۱۳۹۴) معتقدند در بسیاری از روابط والد-فرزندی، پدر نه‌تنها در آینده فرزندان دارای نقشی تأثیرگذار است، بلکه گاهی در مقایسه با مادر، عملکرد مهم‌تری دارد. در تحلیل صد مطالعه در حیطه روابط والد-فرزند مشاهده شده است که نقش پدر به اندازه نقش مادر مهم است و پدر عامل تحول شناختی، عاطفی، اجتماعی و کنش مؤثر فرزندان دانسته شده است. آنان بیان کرده‌اند که عشق پدر در مقایسه با عشق مادر، پیش‌بینی‌کننده قوی‌تری برای سازگاری روان‌شناختی و شخصیت فرزندان است (شاهقلیان، ۱۳۸۷).

در تبیین این یافته می‌توان گفت سبک فرزندپروری والدین به ایجاد طرحواره‌هایی در فرد منجر می‌شود. مطابق تعریف طرحواره می‌دانیم که آن‌ها بر نحوه ارتباط فرد با خود و جهان اثرگذار هستند. از آنجا که مهم‌ترین بستر ارتباطی افراد در طول زندگی، روابط عاشقانه و مسئله ازدواج است، به‌نظر می‌رسد سبک‌های فرزندپروری والدین تأثیر انکارناپذیری بر این گونه روابط و دغدغه‌های ناشی از آن خواهد داشت. یکی از این دغدغه‌ها مسئله مجردماندن و نگرانی‌های مرتبط با آن است. براین‌اساس می‌توان گفت صمیمیت و پذیرابودن والدین، مراد آن‌ها با فرزند و همچنین حمایت آن‌ها از استقلال و خودمختاری او سبب می‌شود که کودک مسئولیت‌پذیر شود و از عهده تکالیف مربوط به خود برآید. کودکانی که با والدین گرم و صمیمی در ارتباط هستند، می‌توانند در مواجهه با تجارب تازه، از والدین کمک بگیرند و هر زمان که نیاز به دریافت کمک تا حد مناسبی ارضا شد، به فضای مستقل خود بازگردند. به این ترتیب فرزندان این خانواده‌ها از هردو ظرفیت نیازمندبودن و استقلال، به میزان متناسبی برخوردارند و می‌توانند بدون وابستگی افراطی به دیگران، با چالش‌های زندگی مواجه شوند و در ایجاد و حفظ یک رابطه عاطفی نیز بهتر عمل کنند. در نتیجه این افراد در صورت تتهامانندن و مجرد، نگرانی‌های کمتری تجربه خواهند کرد. در مقابل، کودکان خانواده‌هایی که به نیازهای هیجانی اساسی فرزندان توجه نمی‌کنند، در آینده مشکلاتی در ایجاد روابط صمیمانه و بهنجار با دیگران خواهند داشت یا ممکن است در تعاملات خود به ارضای خواسته‌های دیگران و جلب توجه آنان به بهای عدم ارضای نیازهای خود تمرکز کنند. والدین این کودکان اعتمادبه‌نفس کودک را تخریب و وابستگی را در او تقویت می‌کنند. این اشخاص به لحاظ عاطفی تمایز یافته نیستند. به این معنا که شادی و غم آن‌ها در گروه شادی و غم دیگران است. به همین دلیل قابل‌درک است که هنگام تنهایی، نگرانی بیشتری از خود بروز دهند و در رویارویی با موضوع مجرد که جامعه نیز به دغدغه‌های مربوط به آن دامن می‌زند، ترس‌های بیشتری داشته باشند.

نتایج این پژوهش که با هدف تبیین رابطه سبک‌های فرزندپروری ادراک‌شده با ترس از مجرد از طریق واسطه‌گری طرحواره‌های وابستگی و خویشتن تحول‌نیافته انجام شد، نشان داد بین ادراک از سبک‌های فرزندپروری پدر و مادر با طرحواره‌های وابستگی و خویشتن تحول‌نیافته، رابطه منفی و معنادار وجود دارد. همچنین میان طرحواره وابستگی و خویشتن تحول‌نیافته با ترس از مجرد، رابطه مثبت و معنادار وجود دارد. به‌علاوه ادراک از سبک فرزندپروری پدر، به‌صورت غیرمستقیم و از طریق طرحواره‌های وابستگی و خویشتن تحول‌نیافته و ادراک از سبک فرزندپروری مادر به‌صورت مستقیم با ترس از مجرد رابطه منفی دارد. این نتایج می‌تواند با پیشگیری از به‌کارگیری شیوه‌های فرزندپروری نادرست، نقش پررنگی در تصمیم‌گیری‌های مهم زندگی فرزندان و سلامت روان آنان داشته باشد. براساس یافته‌های این مطالعه می‌توان به اشخاص مجرد در جهت سنخ‌شناسی و ساختن یک رابطه متعهدانه و عاشقانه موفق‌تر، افزایش مهارت‌های میان‌فردی و ازدواج‌های آگاهانه کمک کرد. توصیه می‌شود نگرش‌ها به ارتباط والدین با فرزندان از طریق آموزش روابط میان‌فردی به اعضای خانواده اصلاح شود تا بتوان از تأثیرات منفی نگرش‌های نادرست کاست. همچنین با توجه به نقش مهم پدر در ایجاد طرحواره و به‌تبع آن ترس از مجرد، خانواده‌ها می‌توانند با جدی‌تر گرفتن نقش پدر در روابط خانوادگی، بستری مناسب‌تر برای تربیت و رشد فرزندان مهیا کنند. پیشنهاد می‌شود برای

دستیابی به الگویی وسیع‌تر و کامل‌تر، متغیرهای دیگری در رابطه با ترس از تجرد بررسی شود؛ برای مثال می‌توان به سبک‌های هویت، متغیرهای شخصیتی و شیوه‌های مقابله‌ای ناکارآمد اشاره کرد. این پژوهش مانند بیشتر تحقیقات علوم رفتاری با محدودیت‌هایی مواجه بوده است. از جمله این محدودیت‌ها این بود که جامعه آماری پژوهش حاضر محدود به دانشجویان دانشگاه تهران بود و برای توزیع پرسشنامه‌ها از روش آنلاین استفاده شد.

۵. ملاحظات اخلاقی

پژوهش حاضر با رعایت موازین اخلاقی شامل محرمانه‌بودن اطلاعات، داوطلبانه‌بودن ورود یا خروج شرکت‌کنندگان، اخذ رضایت از شرکت‌کنندگان، اصل رازداری و عدم آسیب به شرکت‌کنندگان بود. این پژوهش توسط کمیته اخلاق در پژوهش دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی-دانشگاه تهران به شماره IR.UT.PSYEDU.REC.1401.050 تأیید شد.

۶. سپاسگزاری و حمایت مالی

این تحقیق بدون حمایت مالی انجام شده است. از کلیه دانشجویان و مسئولان دانشگاه تهران که ما را در انجام این تحقیق یاری کردند، کمال تشکر را داریم.

۷. تعارض منافع

هیچ تضاد منافی بین نویسندگان این مقاله وجود ندارد.

منابع

- آهی، ق.، محمدی‌فر، م.، و بشارت، م. (۱۳۸۶). پایایی و اعتبار فرم کوتاه پرسشنامه طرحواره‌های یانگ. روان‌شناسی و علوم تربیتی، ۳۷(۳)، ۲۰-۵. <https://civilica.com/doc/1578002>
- ابراهیمی، م.، و مهداد، ف. (۱۳۹۸). مطالعه کیفی زمینه‌های اجتماعی گرایش دختران به روابط پیش از ازدواج (مورد مطالعه: دانشجویان دختر خوابگاه‌های شهر ارومیه). *مطالعات و تحقیقات اجتماعی در ایران*. ۲۸(۲)، ۳۷۸-۳۵۳. <https://doi.org/10.22059/JISR.2019.269181.771>
- اختیاری امیری، ر.، حاجی‌حسینی، م.، و رئیسی، س. (۱۴۰۰). مقایسه سلامت جسمی و روانی در دانشجویان مجرد و متأهل دانشگاه شهرکرد: کنترل اثر ویژگی‌های شخصیتی. *نشریه مدیریت ارتقای سلامت*. ۱۰(۶)، ۵۳-۴۲. <http://jhpm.ir/article-1-1243-fa.html>
- امانی، ا.، و بهزاد، د. (۱۳۹۱). بررسی انگیزه ازدواج در بین دختران و پسران نامزد. *فصلنامه مشاوره و روان‌درمانی خانواده*. ۲(۳)، ۳۷۲-۳۵۸. <https://doi.org/20.1001.1.22516654.1391.2.3.6.5>
- بهزادی، ب.، و کیان‌ارثی، ف. (۱۳۹۴). رابطه بین پیوند والدینی و اضطراب امتحان و میانجی‌گری کمال‌گرایی در دانشجویان. *زن و مطالعات خانواده*. ۷(۲۷)، ۵۲-۲۳. <https://sid.ir/paper/206206/fa>
- تنهای رشوانلو، ف.، جامی، ر.، و کیمیایی، ع. (۱۳۹۹). ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس ترس از مجردبودن. *رویش روان‌شناسی*. ۶(۵۱)، ۱۰-۱. <http://dorl.net/dor/20.1001.1.2383353.1399.9.6.9.2>
- تنهای رشوانلو، ف.، و طالع‌پسند، س. (۱۳۹۷). ساختار عاملی و ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس ادراکات والدینی در دانش‌آموزان دبیرستانی. *رویش روان‌شناسی*. ۷(۹)، ۲۹۰-۲۶۵. <https://doi.org/20.1001.1.2383353.1397.7.9.8.3>
- توزنده‌جانی، ح.، توکلی‌زاده، ج.، و لگزیان، ز. (۱۳۹۰). اثربخشی شیوه‌های فرزندپروری بر خودکارآمدی و سلامت روان دانشجویان علوم انسانی دانشگاه پیام نور و آزاد نیشابور. *افق دانش*. ۱۷(۲)، ۶۴-۵۶. <https://sid.ir/paper/68510/fa>
- چهارراهی، م.، زربخش، م.، خلعتبری، ج.، و تیزدست، ط. (۱۴۰۰). تدوین مدل ساختاری پیش‌بینی طرحواره‌های ناسازگار براساس شیوه‌های

- فرزندپروری با میانجی‌گری سبک‌های دلبستگی و خلق‌وخو. *فصلنامه تازه‌های علوم شناختی*. ۲۳(۴)، ۱۰۲-۸۶.
<https://doi.org/10.30514/icss.23.4.86>
- حسینی، ح.، و ایزدی، ز. (۱۳۹۵). پدیدارشناسی تجربه زیسته زنان مجرد جمعیت مورد مطالعه: زنان مجرد بالای ۳۵ سال شهر تهران. *مطالعات اجتماعی و روان‌شناختی زنان*. ۱۴(۱)، ۷۲-۴۱.
<https://doi.org/10.22051/JWSPS.2016.2332>
- دربا، م.، شاهمرادی، س.، نقش، ز.، و مدنی، ی. (۱۳۹۹). پیش‌بینی ترس از تجرد براساس تیپ‌های شخصیتی، هوش هیجانی و متغیرهای جمعیت‌شناختی. *مجله روان‌شناسی و روان‌پزشکی شناخت*. ۷(۵)، ۵۲-۶۴.
<https://doi.org/10.52547/shenakht.7.5.52>
- دلیر فردوئی، م.، و احمدی، م. (۱۳۹۸). دلبستگی و احساس تنهایی: نقش واسطه‌ای طرحواره‌های سازش‌نیافته اولیه. *روان‌شناسی تحولی: روان‌شناسان ایرانی*. ۱۶(۶۲)، ۲۱۴-۲۰۱.
<https://sid.ir/paper/1071807/fa>
- رستمی، م.، و قزل‌سفلو، م. (۱۳۹۷). اثربخشی آموزش پیش از ازدواج به شیوه سیمبیس بر باورهای ارتباطی زوجین نامزد. *روان‌شناسی خانواده*. ۵(۱)، ۵۶-۴۵.
<https://doi.org/10.22034/ijfp.2018.245538>
- رضایی، م.، غلامرضایی، س.، سپهوندی، م.، غضنفری، ف.، و دریکوند، ف. (۱۳۹۲). توان طرحواره‌های ناسازگار اولیه و ابعاد شخصیت در پیش‌بینی افسردگی. *اندیشه و رفتار در روان‌شناسی بالینی*. ۸(۲۹)، ۸۶-۷۷.
https://jtbcpr.roudehen.iau.ir/article_25.html
- رفاهی، ژ.، و طاهری، م. (۱۳۹۸). پیش‌بینی سبک‌های فرزندپروری مادران براساس طرحواره‌های اولیه و سبک‌های دلبستگی آنان. *فصلنامه علمی-پژوهشی زن و جامعه*. ۱۰(۳۷)، ۱۹۶-۱۶۷.
<https://doi.org/20.1001.1.20088566.1398.10.37.8.7>
- رمضان پور جشن‌آباد، م. (۱۴۰۰). رابطه بین سبک فرزندپروری و تاب‌آوری کارمندان با طرحواره‌های ناسازگار اولیه و کیفیت زندگی فرزندان ۸ تا ۱۳ سال. *پایان‌نامه کارشناسی ارشد روان‌شناسی، موسسه آموزش عالی کویان*.
- شاهقلیان، م. (۱۳۸۷). اثر عدم حضور مستمر پدر در خانه (به‌دلیل اشتغال) بر میزان اختلال‌های رفتاری دانش‌آموزان دبستانی. *پژوهش در سلامت روان‌شناختی*. ۲(۱)، ۳۵-۲۹.
<https://sid.ir/paper/133986/fa>
- شریعتمدار، آ. (۱۳۹۳). بررسی کیفی آسیب‌شناسی ازدواج براساس طرحواره‌های ناسازگار و ارضای نیازها. *پژوهش‌های مشاوره*. ۱۳(۵۱)، ۱۱۶-۹۶.
<http://iran-counseling.ir/journal/article-1-104-fa.html>
- شهناواز، س.، و اعظم‌آزاده، م. (۱۳۹۷). فراترکیب مطالعات تجرد در ایران. *مطالعات اجتماعی روان‌شناختی زنان*. ۱۶(۴)، ۷۸-۴۳.
<https://doi.org/10.22051/jwsp.2019.22028.1823>
- صالحی، ر.، عابدی، م.، باغبان، ا.، نیل‌فروشان، پ.، و عابدی، ا. (۱۳۹۳). تدوین مدل نظری مشاوره تحصیلی براساس عوامل مؤثر بر موفقیت تحصیلی. *دوفصلنامه مشاوره کاربردی*. ۴(۱)، ۴۸-۱۹.
<https://doi.org/10.22055/JAC.2017.12559>
- صدوقی، ز.، آگیلار-فوائی، م.، رسول‌زاده طباطبائی، ک.، و اصفهانیان، ن. (۱۳۸۷). تحلیل عاملی نسخه کوتاه پرسشنامه طرحواره یانگ در نمونه غیربالینی ایرانی. *روان‌پزشکی و روان‌شناسی بالینی ایران*. ۱۴(۲)، ۲۱۹-۲۱۴.
<http://ijpcp.iums.ac.ir/article-1-474-fa.html>
- ضعیف، م. (۱۴۰۰). نقش تعدیل‌کنندگی خلق‌وخو و تجارب فرزندپروری ادراک‌شده در انتقال بین‌نسلی طرحواره‌های ناسازگار اولیه مادر-دختر. *پایان‌نامه کارشناسی ارشد روان‌شناسی بالینی، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه فردوسی مشهد*.
- عباسی، م.، رمزی‌فرد، م.، لطفی‌سرجینی، ا.، و قزل‌سفلو، م. (۱۳۹۸). اثربخشی طرحواره‌درمانی بر ارزش‌های ازدواج و رغبت به ازدواج در دختران مجرد شهر تهران. *سلامت جامعه*. ۱۳(۲)، ۵۵-۴۵.
<https://doi.org/10.22123/CHJ.2019.176519.1266>
- غفاریان مبهوت، ا. (۱۳۹۴). فرایند کیفی بالارفتن سن ازدواج در دختران در آستانه تجرد قطعی. *پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، گروه علوم اجتماعی، دانشگاه فردوسی مشهد*.
- کلانتر گوشه، م.، و جهان‌بخشی، ز. (۱۳۹۱). رابطه ابعاد طرحواره‌های ناسازگار اولیه و تمایز یافتگی با رغبت به ازدواج در دانشجویان دختر و پسر دانشگاه علامه. *مشاوره و روان‌درمانی خانواده*. ۲(۲)، ۲۵۶-۲۳۴.
<https://doi.org/20.1001.1.22516654.1391.2.2.7.4>

مرادی، م.، و فقیهی، ع. (۱۳۹۶). رابطه پیوند والدینی با طرحواره‌های ناسازگار اولیه. *پژوهش‌نامه اسلامی زنان و خانواده*. ۵(۱)، ۴۳-۲۳.
<https://doi.org/20.1001.1.25386190.1396.5.1.2.6>

هومن، ح. (۱۳۹۳). *استنباط آماری در پژوهش رفتاری*. تهران: سمت.

یانگ، ج.، کلوسکو، ژانت، اس.، و ویشار، م. (۱۳۸۶). *طرحواره‌درمانی (راهنمای کاربردی برای متخصصان بالینی)*. ترجمه حسن حمیدپور و زهرا اندوز. تهران: ارجمند.

یکتاپرست، م.، اسعدی، س.، و رحیمی، م. (۱۳۹۹). بررسی تغییرات در سبک‌های فرزندپروری ادراک‌شده در طول چهار نسل متوالی. *فرهنگی تربیتی زنان و خانواده*. ۱۵(۵۱)، ۷۰-۵۵.
<https://doi.org/20.1001.1.26454955.1399.15.51.3.4>

References

- Abbasi, M., Ramzi Fard, M., Lotfi Sarjini, A., & Ghezelseflo, M. (2020). The effect of schema therapy on marriage values and the marriage tendency in single girls in tehran. *Community Health Journal*, 13(2), 45-55. <https://doi.org/10.22123/CHJ.2019.176519.1266> (In Persian)
- Adamczyk, K. (2019). Development and validation of a polish-language version of the satisfaction with relationship status scale. *Current Psychology*, 38(1), 8-20. <https://doi.org/10.1007/s12144-017-9585-9>
- Ahi, Gh., Mohammadifar, M., & Besharat, M. (2007). Reliability and validity of young's schema questionnaire-short form. *Journal of Psychology and Education*, 37(3), 5-20.
<https://civilica.com/doc/1578002> (In Persian)
- Ahmadi, F., Aliasghar, A. F., & Borjali, M. (2014). The comparison of patients suffering from coronary thrombosis with healthy individuals concerning early maladaptive schemas and emotion regulation strategies. *International Journal of Behavioral Sciences*, 8(1), 55-63.
https://www.behavsci.ir/article_67859.html
- Ahmadi, M., & Dalir Fardoe, M. (2020). Attachment and Feel Loneliness: The mediating role of early maladaptive schemas. *Developmental Psychology, Iranian Psychologists*, 16(62), 201-214.
<https://sid.ir/paper/1071807/fa> (In Persian)
- Amani, A., & Behzad, D. (2012). The study of Marriage Motivation between engaged (male and female). *Journal of Family Relations Studies*, 2(3), 358-372.
<https://doi.org/20.1001.1.22516654.1391.2.3.6.5> (In Persian)
- Bach, B., Lockwood, G., & Young, J. E. (2018). A new look at the schema therapy model: organization and role of early maladaptive schemas. *Cognitive Behavior Therapy*, 47(4), 328-349.
<https://doi.org/10.1080/16506073.2017.1410566>
- Baumrind, D. (1971), "Current patterns of parental authority", *Developmental Psychology Monograph*, 14(1), 1-103. <http://dx.doi.org/10.1037/h0030372>
- Bay-Cheng, L.Y., & Goodkind, S. A. (2016). Sex and the single (neoliberal) girl: Perspectives on being single among socioeconomically diverse young women. *Sex Roles*, 74(5-6), 181-194.
<https://doi.org/10.1007/s11199-015-0565-y>
- Behzadi, B., & Kian Ersi, F. (2016). Investigating the intermediary role of perfectionism in the relationship between parental bonding and anxiety in the students. *Woman and Study of Family*, 7(27), 23-52. <https://sid.ir/paper/206206/fa> (In Persian)
- Berscheid, E. S., & Regan, P. C. (2016). *The psychology of interpersonal relationships*. Psychology Press.

- Chaharrahi, M., Zarbakhsh, M., Khalatbari, J. & Tizdast, T. (2022). Development of a structural model for predicting maladaptive schemas based on mediated parenting practices attachment styles and temperament. *Advances in Cognitive Sciences*, 23(4), 86-102. <https://doi.org/10.30514/icss.23.4.86> (In Persian)
- Clifton, J. A. (1995). *The effects of parenting style, attachment, and early maladaptive schema on adult romantic relationships*. PhD Dissertation, University of Georgia, ProQuest Dissertations Publishing, 9604029. Link
- Dalir Fardoe, M., & Ahmadi, M. (2019). Attachment and feel loneliness: The mediating role of early maladaptive schemas. *Developmental Psychology (Journal of Iranian Psychologists)*, 16(62), 201-213. <https://sid.ir/paper/1071807/fa> (In Persian)
- Darba, M., Shahmoradi, S., Naghsh, Z., & Madani, Y. (2020). Predicting fear of being single based on personality types, emotional intelligence and demographic variables. *Shenakht Journal of Psychology and Psychiatry*, 7(5), 52-64. <https://doi.org/10.52547/shenakht.7.5.52> (In Persian)
- Darling, N., & Steinberg, L. (2017). Parenting style as context: An integrative model, In R. Zukauskiene (Eds.), *Interpersonal Development* (pp. 477-487), London: Routledge
- Dekovic, M., & Janssens, J. (1992). Parents Child-Rearing style and child's sociometric status. *Developmental Psychology*, 28, 925-932. <https://doi.org/10.1037/0012-1649.28.5.925>
- Ebrahimi, M., & Mehdad, F. (2019). Qualitative study of factors affecting the orientation of girls married before relationships. *Social Studies and Research in Iran*, 8(2), 353-378. <https://doi.org/10.22059/jisr.2019.269181.771> (In Persian)
- Ekhtiari Amiri, R., Hajihassani, M., & Raesi, S. (2021). Comparison of physical and mental health in single and married students of shahrekord university: controlling the effect of personality traits. *Journal of Health Promotion Management*, 10(6), 42-53. <http://jhpm.ir/article-1-1243-fa.html> (In Persian)
- Fonseca, P. N. D., Gouveia, V. V., Santos, J. L. F. D., Couto, R. N., & Coelho, G. L. D. H. (2017). Psychometric and validity evidence of the fear of being single scale. *Trends in Psychology*, 25(4), 1499-1510. http://pepsic.bvsalud.org/pdf/tp/v25n4/en_v25n4a02.pdf
- Ghafarian Mabhoot, E. (2016). *A qualitative research of process of rise of age of marriage for girls the threshold of spinster*. Master's Thesis. Department of Social Science. Ferdowsi University of Mashhad. (In Persian)
- Gibson, M., & Francis, A. J. P. (2019). Intergenerational transfer of early maladaptive in mother-daughter dyads, and the Role of parenting. *Cognitive Therapy and Research*, 43(4), 733-747. <http://dx.doi.org/10.1007/s10608-018-09994-3>
- Grolnick, W. S., Deci, E. L., & Ryan, R.M. (1997). Internalization within the family: The self-determination theory perspective. In I. E. Gruses & L. Kuczynski (Eds.), *Parenting and Children's Internalization of Values: A Handbook of Contemporary Theory* (pp. 135-161). New York: Wiley.
- Grolnick, W. S., Ryan, R. M., & Deci, E. L. (1991). Inner resources for school achievement: Motivational mediators of children's perceptions of their parents. *Journal of Educational Psychology*, 83, 508-517. <http://dx.doi.org/10.1037/0022-0663.83.4.508>
- Hadden, B. W., Agnew, C. R., & Tan, K. (2018). Commitment readiness and relationship formation. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 44(8), 1242-1257. <https://doi.org/10.1177/0146167218764668>
- Hooman, H. (2014). *Statistical Inference in Behavioral Research*. Tehran: Samt. (In Persian)
- Hosseini, H., & Izadi, Z. (2016). The phenomenology of lived experiences of women over 35 years of age who have never married in tehran. *Women's Study (Sociological & Psychological)*, 14(1), 41-72. <https://doi.org/10.22051/JWSPS.2016.2332> (In Persian)

- Hosseini, F., Pakize, A., & Salari, Z. (2014). The role of early maladaptive schemas and difficulties in emotion regulation in students' anxiety. *International Journal of Behavioral Sciences*, 7(4), 297-305. https://www.behavsci.ir/article_67842.html
- Jahanbakhshi, Z., & Kalantarkousheh, M. (2013). Relationship between dimensions of early maladaptive schemas and desire for marriage among females and males students at Allameh Tabataba'i university. *Family Counseling and Psychotherapy*, 2(2), 234-256. <http://doi.org/20.1001.1.22516654.1391.2.2.7.4> (In Persian)
- Joel, S., Impett, E. A., Spielmann, S. S., & MacDonald, G. (2018). How interdependent are stay/leave decisions? On staying in the relationship for the sake of the romantic partner. *Journal of Personality and Social Psychology*, 115(5), 805-824. <https://doi.org/10.1037/pspi0000139>
- Kalantarkousheh, M., & Jahanbakhshi, Z. (2012). Relationship between dimensions of early maladaptive schemas and desire for marriage among females and males students at Allameh Tabataba'i University. *Journal of Family Counseling and Psychotherapy*, 2(2), 234-256. <https://doi.org/20.1001.1.22516654.1391.2.2.7.4> (In Persian)
- Koruk, S. (2017). Early maladaptive schemas and attachment styles predicting tendencies in intimate relationship. *European Journal of Education Studies*, 3, 393-411. <http://dx.doi.org/10.46827/ejes.v0i0.1028>
- Maccoby, E. E., & Martin, J. A. (1983). Socialization in the context of the family: Parent-child interaction, In P. H. Mussen, & E. M. Hetherington (Eds.), *Handbook of Child Psychology: Vol. 4. Socialization, Personality, and Social Development* (pp. 1-101). New York: Wiley and Sons.
- Macik, D. (2021). Temperament, parenting styles and the intensity of early maladaptive schemas: assessment of correlations in a non-clinical adult group. *Behavioural and Cognitive Psychotherapy*, 49, 218-232. <http://dx.doi.org/10.1017/S1352465820000831>
- Moradi, M., & Faghihi, A. (2018). The relationship between parental bonding and early maladaptive schemas. *The Islamic Journal of Woman and the Family*, 5(8), 23-43. <http://dx.doi.org/20.1001.1.25386190.1396.5.1.2.6> (In Persian)
- Muraru, A., & Turliuc, M. (2012). Family-of-origin, romantic attachment and marital adjustment: a path analysis model. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 33, 90-94. <http://dx.doi.org/10.1016/j.sbspro.2012.01.089>
- Parrott, L., & Parrott, L. (1998). *Getting ready for the wedding*. United States: Zondervan.
- Rafaeli, E., Bernstein, D. P., & Young, J. (2011). *Schema therapy: The CBT distinctive features Series*. London and New York: Routledge.
- Ramezanzadeh, M. (2022). *Relationship between parenting style and employee of Astan Quds resilience with early maladaptive schemas and quality of life of children aged 8 to 13 years*. Master's Thesis. Kavian Institute of Higher Education. (In Persian)
- Rao, S. L. (2017). Marital adjustment and depression among couples. *The International Journal of Indian Psychology*, 4, 34-42. <http://dx.doi.org/10.25215/0402.045>
- Refahi, Z., & Taheri, M. (2020). Predicting mothers' parenting styles based on their early schemas and attachment styles. *Quarterly Journal of Woman & Society*, 10(37), 167-196. <http://dx.doi.org/20.1001.1.20088566.1398.10.37.8.7> (In Persian)
- Rezaei, M., Gholamrezayi, S., Sepahvandi, M., Ghazanfari, F., & Darikvand, F. (2014). The potency of early maladaptive schemas and personality dimensions in prediction of depression. *Thought and Behavior in Clinical Psychology*, 8(29), 77-86. https://jtbc.roudehen.iau.ir/article_25.html (In Persian)
- Rostami, M., & Ghezselflo, M. (2019). Examining the effects of the SYMBIS pre-marriage training on engaged couples' communication beliefs. *Family Psychology*, 5(1), 45-56. <https://doi.org/10.22034/ijfp.2018.245538> (In Persian)

- Robbins, R. J. (1994). *An assessment of perceptions of parental autonomy support and control: Child and parent correlates*. Unpublished Doctoral Dissertation, Department of Psychology, University of Rochester.
- Sadoughi, Z., Aghilar Vafaei, M., Rasoulzadeh Tabatabaei, S., & Esfahanian, N. (2008). Factor analysis of the young schema questionnaire-short form in a nonclinical Iranian sample. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology, 14*(2), 214-219. <http://ijpcp.iums.ac.ir/article-1-474-fa.html> (In Persian)
- Salehi, R., Abedi, M., Baghban, I., & Abedi, A. (2015). Developing a theoretical model of academic counseling based on the effective factors on academic success. *Journal of Applied Counseling, 4*(1), 19-48. <https://doi.org/10.22055/JAC.2017.12559> (In Persian)
- Schmidt, N. B., Joiner, T. E., Young, J. E., & Telch, M. J. (1995). The schema questionnaire: Investigation of psychometric properties and the hierarchical structure of a measure of maladaptive schema. *Cognitive Therapy and Research, 19*(3), 295-321. <https://doi.org/10.1007/BF02230402>
- Shahanavaz, S., & Azam Azadeh, M. (2019). Meta-analysis of singleness studies in Iran. *Social Psychological Studies of Women, 16*(4), 43-78. <https://doi.org/10.22051/JWSPS.2019.22028.1823> (In Persian)
- Shahgholian, M. (2008). The effect of absent of father (because of working) in behavioral disorders of school students. *Research in Psychological Health, 2*(1), 29-35. <https://sid.ir/paper/133986/fa> (In Persian)
- Shariatmadar, A. (2015). Qualitative study of Marriage Pathology based on maladaptive Schemes and needs satisfaction. *Journal of Counseling Research, 13*(51), 96-116. <http://irancounseling.ir/journal/article-1-104-fa.html> (In Persian)
- Shute, R., Maud, M., & McLachlan, A. (2019). The relationship of recalled adverse parenting styles with maladaptive schemas, trait anger, and symptoms of depression and anxiety. *Journal of Affective Disorders, 259*, 337-348. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2019.08.048>
- Slicker, E. K., Picklesimer, B. K., Guzak, A. K., & Fuller, D. K. (2005). the relationship of parenting style to older adolescent life-skills development in the United States. *Young, 13*(3), 227-247. <https://doi.org/10.1177/1103308805054211>
- Slotter, E. B., & Finkel, E. J. (2009). The strange case of sustained dedication to an unfulfilling relationship: Predicting commitment and breakup from attachment anxiety and need fulfillment within relationships. *Personality and Social Psychology Bulletin, 35*, 85-100. <https://doi.org/10.1177/01461672044>.
- Spielmann, S. S., MacDonald, G., Maxwell, J.A., Joel, S., Peragine, D., Muise, A., & Impett, E.A. (2013). Settling for less out of fear of being single. *Journal of Personality and Social Psychology, 105*(6), 1049-1073. <https://doi.org/10.1037/a0034628>
- Stiles, O. E. (2004). *Early maladaptive schemas and intimacy in young adult's romantic relationships*. Ph.D dissertation. Alliant International University, California School of Professional Psychology, San Francisco.
- Tanhaye Reshvanloo, F., Jami, R., & Kimiaei, S. A. (2020). Psychometric characteristics of fear of being single scale. *Rooyesh, 9*(6), 1-10. <https://doi.org/20.1001.1.2383353.1399.9.6.9.2> (In Persian)
- Tanhaye Reshvanloo, F., & Talepasand, S. (2018). Factor structure and psychometric properties of perceptions of parent's scale (POPS) in high school students. *Rooyesh, 7*(9), 265-290. <https://doi.org/20.1001.1.2383353.1397.7.9.8.3> (In Persian)
- Thimm, J. C. (2010). Mediation of early maladaptive schemas between perceptions of parental rearing style and personality disorder symptoms. *Behav Ther Exp Psychiatr, 41*(1), 52-9. <https://doi.org/10.1016/j.jbtep.2009.10.001>

- Tozandehjani, H., Tavakolizadeh, J., & Lagzian, Z. (2011). The effect of parenting styles on self-efficacy and mental health of students. *Ofogh-E-Danesh*, 17(2), 56-64. <https://sid.ir/paper/68510/fa> (In Persian)
- Wang, Y., Li, Z., & Zhu, L. (2019). Emotional intelligence of 3- to 6- year-olds and parenting style: Peer communication ability as a mediator. *Social Behavior and Personality: An International Journal*, 47(12), 1-12. <https://doi.org/10.2224/sbp.8636>
- Yektaparast, M., asadi, S., & Rahimi, M. (2021). An investigation into the Changes in Perceived Parenting Styles during Four Consecutive Generations. *The Women and Family Cultural Education*, 15(51), 55-70. <https://doi.org/20.1001.1.26454955.1399.15.51.3.4> (In Persian)
- Young, J. E. (1999). *Cognitive therapy for personality disorders: A schema focused approach* (3rd Ed.). Professional Resource Press.
- Young, J., Klosko, J., & Weishaar, M. (2007). *Schema Therapy (A Practitioner's Guide)*. Translated by: H. Hamidpour & Z. Andooz. Tehran: Arjmand. (In Persian)
- Young, J., Klosko, E., Janet, S., & Weishaar, E. (2003). *Schema Therapy: A Practitioner's Guide*. The Guilford Press.
- Zaeif, M. (2021). *The role of mood modulators and perceived parenting experiences in the intergenerational transmission of early maladaptive mother-daughter schemas*. Master's Thesis. Faculty of Educational Sciences and Psychology, Mashhad Ferdowsi University. (In Persian)